

היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף עו

גמרא: חם לתוך חם: אם נפל בשר רותח לתוך חלב רותח, או מאכל איסור רותח לתוך מאכל היתר רותח, לדברי הכל אסור כיון שההיתר בולע מהאיסור.

רב ושמואל נחלקו במקרה שנפל חם לתוך צונן או להיפך:

לדעת רב העליון גובר, ולכן אם נפל חם לתוך צונן העליון (= החם) גובר על התחתון (= הקר) ומחממו, והרי זה כנפל חם לתוך חם ואסור. ואם נפל צונן לתוך חם העליון (= הקר) גובר על התחתון (= החם) ומקררו, והרי שניהם צוננים ומותר.

לדעת שמואל התחתון גובר, ולכן אם נפל חם לתוך צונן מותר, וצונן לתוך חם אסור.

תנן: למדנו במשנתנו לעיל - נטף מהרוטב ונגע בחרס, והרוטב חזר ונבלע בפסח, צריך נטילת מקום (כעובי אצבע), כיון שהשומן של הרוטב נבלע עמוק יותר בבשר: הגמרא מבינה כעת שמדובר שהחרס קר. קושיא: לשיטת רב (שהעליון גובר) מובן למה צריך ליטול את מקומו, לפי שהרוטב מרתיח את החרס והחרס חוזר ומרתיח את הרוטב, וכשחוזר הרוטב ונבלע בפסח הרי שהפסח נאסר, משום שבלוע בו רוטב שנצלה מחמת החרס ואין זה "צלי אש". אבל לשיטת שמואל (שהתחתון גובר) מדוע צריך ליטול את מקומו, והרי החרס מצנן את הרוטב?

תירוץ: כפי שאמר רבי ירמיה בסיפא של המשנה לגבי 'נטף מרוטבו על הסולת' שמדובר בסולת רותחת, כך גם כאן מדובר בחרס רותח והרוטב נצלה מחמת החרס שהוא 'התחתון', וכשהוא חוזר ונבלע בפסח הוא אוסר אותו באכילה.

למדנו במשנתנו לעיל - סכו בשמן של תרומה וכו' יקלוף את החיצון: לשמואל אף שהתחתון גובר, וא"כ הבשר מחמם את השמן של תרומה שעליו ולכאורה היה לנו לאסור לגמרי, אבל כיון שסיכה היא דבר מועט מודה שמואל שדי אם יקלוף את החיצון.

(המשך בדף הבא ↓)

מליח הרי הוא כרותח: מאכל מלוח שהמליחו אותו הרבה עד 'שאינו נאכל מחמת מלחו', כלומר שהקדיח טעמו קצת ואינו ראוי לאכילה ללא הדחה, הרי הוא נחשב כרותח. מאכל כבוש בחומץ נחשב כמבושל (= לעניין שאם השרה חתיכה של איסור וחתיכה של היתר יחד, הרי זה כמי שנתבשלו יחד וההיתר נאסר באכילה).

בר גוזלא: מעשה שנפל בשר של גוזל לתוך כד של כותח (= מאכל מלוח שמעורב בו חלב), רב חיינא התיר לאוכלו משום שהכותח כן נאכל מחמת מלחו ולכן אינו נחשב כרותח. אבל אם נפל בשר צלי לכותח צריך לקלוף אותו סביב, משום שהוא בלע ממנו מעט. ואם יש בבשר הצלי סדקים כולו אסור. וכן אם הוא מתובל כולו אסור, משום שהתבלינים מרכיבים אותו ומבליעים בתוכו את הכותח.

בשר שחוטה שמן: נחלקו רב ולוי האם 'ריחא מילתא'. כלומר בשר כשר בחוש, שנצלה בתנור עם בשר נבילה שמן, כשהם רחוקים זה מזה – האם הריח שיוצא מהבשר נבילה השמן נכנס לבשר הכשר הכחוש ואוסר אותו או לא. אם נסבור שריחא מילתא, אפילו אם הבשר הכשר יהיה שמן והבשר הנבילה בחוש – יאסר הבשר הכשר, אפילו שבעיקרון הבשר הכחוש אינו מוציא ריח. בגלל שהריח היוצא מהבשר השמן נכנס לבשר הכחוש ומפטם אותו, ואז הבשר הכחוש מוציא ריח של איסור ומבליע אותו בבשר הכשר ואוסר אותו.

מיתיבי אין צולין שני פסחים כאחד מפני התערובת: הגמרא מבררת איזו 'תערובת'; האם של גוף הפסחים עצמם כלומר מחשש שיתבלבלו ויחליפו אחד עם השני (והרי הפסח נאכל רק למנויו), או תערובת טעמים דהיינו מהריח שיוצא מזה ונכנס לזה. הגמרא מוכיחה מהמשך דברי הבריתא שם שמדובר בתערובת גופים ולא בטעמים, ומקשה מכך על רב הסובר שריחא מילתא?

בשתי קדירות: הגמרא מיד מבארת שהכוונה בעין שתי קדירות, דהיינו שיש תל של גחלים באמצע המפריד בין הפסחים ומונע מהריח לעבור מזה לזה, וכוננת הברייתא שאסור לצלות שני פסחים א. בגלל תערובת טעמים, ב. ואפילו במקרה שאין חשש של תערובת טעמים (דהיינו בעין שתי קדירות) אסור בגלל חשש תערובת גופים.

הרודה פת חמה: מהתנור ומניח אותה על חבית יין של תרומה; השאלה היא האם הפת שואבת את ריח היין והרי תרומה אסורה לזרים. לדעת רבי מאיר הפת אסורה, לדעת רבי יהודה מותרת, ולדעת רבי יוסי אסורה רק פת של שעורים כי הם שואבות

את הריח. הגמרא מבררת האם התנאים נחלקו בסוגיית 'ריחא' - וממילא רב או לוי שנחלקו גם הם ב'ריחא' סוברים כמו צד אחד במחלוקת, או שמחלוקת התנאים היא בנושא אחר - וממילא רב או לוי סוברים ככולי עלמא.

לוי הסובר ש'ריחא לאו מילתא' מוכרח לומר שבזה נחלקו התנאים, ורבי מאיר ורבי יוסי סוברים שריחא מילתא, והוא נוקט כרבי יהודה.

אבל רב הסובר שיש 'ריחא' יטען שלכולי עלמא ריחא מילתא, וכאן מדובר בחבית סתומה, והמחלוקת היא האם פת חמה המונחת על חבית סתומה שואבת או לא. והוא הדין שאותה מחלוקת שייכת גם על פת קרה המונחת על חבית פתוחה – האם היא שואבת או לא. (לדעת רבי מאיר כן, לדעת רבי יהודה לא, ולדעת רבי יוסי כן רק בשעורים). (אבל בפת חמה וחבית פתוחה - לכולי עלמא אסור כי יש ריחא, ואילו בפת קרה וחבית סגורה - לכולי עלמא מותר כי לא שייך בזה ריחא).

תני רב כהנא: רב כהנא סובר כרב שריחא מילתא, ולכן פת שנאפתה עם צלי בשר בתנור נהיית בשרית, ואסור לאוכלה עם 'כותח' שהוא מאכל חלבי.

וכך גם דג שנצלה עם בשר אסור לאוכלו עם מאכל חלבי. מר בר רב אשי אסר לאכול את הדג הזה אפילו בפני עצמו מפני הסכנה (של מחלת צרעת), כי סכנה לאכול דג עם בשר.

משנה: ישנם חמישה קרבנות ציבור שנאכלים לכהנים, אבל כאשר הם קרבים בטומאה אינם נאכלים. כי אמנם הקרבת קרבן ציבור דוחה את הטומאה, אבל האכילה שלו אינה דוחה אותה. בין החמישה הנ"ל נמצא 'זבחי שלמי ציבור' דהיינו כבשי עצרת המוקרבים בחג השבועות.

שלא כמו הקרבנות הנ"ל, קרבן פסח שבא בטומאה (כאשר רוב הציבור טמאים) כן נאכל בטומאה כי זו עיקר מצוותו.

גמרא: מכך שהמשנה מנתה את קרבנות הציבור שבאים בטומאה (חמישה במספר), בהכרח שהיא באה למעט קרבן ציבור שלא קרב בטומאה. וזהו קרבן חגיגה הקרב בשלושת הרגלים (שאמנם הוא 'קרבן יחיד' אבל כיון שהוא קרב באסיפת חברים בחג נקרא 'קרבן ציבור') שאינו קרב בטומאה, בגלל שיש תשלומין להקרבתו במשך שבעה ימים לאחר מכן. מסיבה זו גם אינו דוחה שבת.